

TABELE NORM PROCENTOWEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Tabele zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu
 Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group nr 69/17 z dn. 11 kwietnia 2017 r.
 i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 24 kwietnia 2017 r.

RODZAJ USZKODZEŃ CIAŁA USZKODZENIA GŁOWY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
1.	Uszkodzenia powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych): a) znaczne uszkodzenie powłok czaszki – w zależności od rozmiaru i tkliwości blizn, ubytków, owłosienia itp. b) oskalpowanie:	1 - 5
	u mężczyzn	5 - 10
	u kobiet	5 - 15
2.	Uszkodzenia kości sklepienia i podstawy czaszki (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja) w zależności od rozległości uszkodzeń	1 - 10
3.	Ubytek w kościach czaszki:	
	a) o średnicy poniżej 3 cm	1 - 7
	b) o średnicy powyżej 3-5 cm	8 - 12
	c) o średnicy 6 cm i więcej	13 - 30
4.	Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 w postaci: nawracającego wycieku płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłego zapalenia kości, przepukliny mózgowej – ocenia się dodatkowo – w zależności od rodzaju i stopnia powikłań zwiększając inwalidztwo o:	5 - 15
5.	Porażenia i niedowłady:	
	a) porażenie połowicze utrwalone lub parapareza (Lovett 0-1)	100
	b) niedowład połowiczny lub parapareza znacznie utrudniające sprawność kończyn (Lovett 2)	70 - 80
	c) niedowład połowiczny lub parapareza średnio utrudniające sprawność kończyn (Lovett 3)	40 - 70
	d) niedowład połowiczny nieznacznego stopnia (Lovett 3 + - 4-)	30 - 40
6.	Zespoły pozapiramidowe:	
	a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający opieki innych osób	100
	b) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	40 - 80
	c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	10 - 20

7.	Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:	
	a) zaburzenia równowagi uniemożliwiające chodzenie	80
	b) zaburzenia równowagi w dużym stopniu utrudniające chodzenie	50 - 60
	c) zaburzenia równowagi w małym stopniu utrudniające chodzenie	20 - 30
	d) zaburzenia równowagi utrudniające w dyskretnym stopniu chodzenie lub nieznaczne upośledzenie zborności ruchów	5 - 15
8.	Padaczka:	
	a) z zaburzeniami psychicznymi, charakteropatią, otępieniem i ekwiwalentami padaczkowymi uniemożliwiającymi jakąkolwiek pracę	100
	b) z rzadkimi napadami, ale ze zmianami otępiennymi, utrudniająca w dużym stopniu wykonywanie pracy	50 - 70
	c) bez zmian psychicznych z częstymi napadami	30 - 40
	d) bez zmian psychicznych z rzadkimi napadami (2 i mniej na miesiąc)	20 - 30
UWAGA: podstawą rozpoznania padaczki są obserwacje napadu przez lekarza, typowe zmiany EEG, dokumentacja ambulatoryjna bądź szpitalna. PODEJRZENIE PADACZKI NIE JEST RÓWNOZNACZNE Z JEJ ROZPOZNANIEM!		
9.	Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):	
	a) ciężkie zaburzenia psychiczne wymagające stałej opieki osób trzecich (zmiany otępienne, utrwalone psychozy)	70 - 100
	b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi, spowolnieniem itp.	40 - 70
UWAGA: za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym, zmiany w zapisie EEG, CT i MRI. ROZPOZNANIE KONIECZNIE UDOKUMENTOWANE ZMIANAMI W TESTACH PSYCHOLOGICZNYCH!		
10.	Nerwice:	
	a) cerebrastenia związana z urazem czaszkowo-mózgowym – zawroty głowy, zaburzenia koncentracji, pamięci, uwagi utrzymujące się ponad 6 miesięcy od urazu, pomimo leczenia – konieczna dokumentacja leczenia	1 - 8
	b) pourazowe bóle głowy	1 - 4
11.	Zaburzenia mowy:	
	a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno-motoryczna) z agrafią i aleksją	100 - 80
	b) afazja całkowita motoryczna	30 - 40
	c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	
	d) afazja nieznacznego stopnia	10 - 20
12.	Zespoły podwzgórzowe pourazowe (cukrzyca, moczówka prosta, nadczynność tarczycy i inne zaburzenia wewnętrzwydzielnicze pochodzenia ośrodkowego):	
	a) znacznie upośledzające czynności ustroju	40 - 60
	b) nieznacznie upośledzające czynności ustroju	20 - 30

13.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów ruchowych gałki ocznej:	
	a) nerwu okoruchowego:	
	– w zakresie mięśni wewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodzenia	5 - 15
	– w zakresie mięśni zewnętrznych oka – w zależności od stopnia uszkodzenia	10 - 30
	b) nerwu bloczkowego	3
	c) nerwu odwodzącego - w zależności od stopnia uszkodzenia	1 - 15
14.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu trójdzielnego – w zależności od stopnia uszkodzenia	5 - 20
15.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu twarzowego – w zależności od stopnia uszkodzenia UWAGA: uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej oceniać według pozycji 48.	5 - 20
16.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów: językowo-gardłowego i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, polykania, oddechu, krążenia i przewodzenia pokarmowego	5 - 50
17.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu dodatkowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	3 - 15
18.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwu podjęzykowego – w zależności od stopnia uszkodzenia	5 - 20

USZKODZENIA TWARZY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
19.	Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki):	
	a) oszpecenia bez zaburzeń funkcji – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy	1 - 8
	b) oszpecenia z miernymi zaburzeniami funkcji – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzenia funkcji	10 - 20
	c) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji – w zależności od rozmiarów blizn i ubytków w powłokach twarzy oraz stopnia zaburzeń funkcji	20 - 40
20.	Uszkodzenia nosa:	
	a) uszkodzenia nosa bez zaburzeń oddychania i powonienia – w zależności od rozległości uszkodzenia	1 - 5
	b) uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania – w zależności od rozległości uszkodzenia i stopnia zaburzeń oddychania	5 - 10
	c) uszkodzenia nosa z zaburzeniami oddychania i powonienia – w zależności od stopnia zaburzeń w oddychaniu i powonieniu	10 - 20
	d) utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszkowego	5
	e) utrata nosa w całości (łącznie z kością nosa)	30
21.	Utrata siekaczy i kłów – za każdy ząb:	
	a) częściowa	1
	b) całkowita	2
	Utrata pozostałych zębów – za każdy ząb	1

22.	Złamanie szczęki lub żuchwy – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, niesymetrii zgryzu, upośledzenia żucia i rozwierania szczęk, braku zwarcia:	
	a) nieznacznego stopnia	1 - 15
	b) znacznego stopnia	5 - 15
23.	Utrata szczęki lub żuchwy łącznie z oszpeceniem i utratą zębów – w zależności od wielkości ubytków, oszpecenia i powikłań:	
	a) częściowa	15 - 30
	b) całkowita	40 - 50
24.	Ubytek podniebienia:	
	a) z zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	5 - 20
	b) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania – w zależności od stopnia zaburzeń	20 - 40
25.	Urazy języka, ubytki w zależności od blizn, zniekształceń, wielkości ubytków, zaburzeń mowy, trudności połykania:	
	a) niewielkie zmiany, częściowe ubytki	1 - 3
	b) średnie zmiany i ubytki	4 - 10
	c) duże zmiany i ubytki	10 - 30
	d) całkowita utrata języka z całkowitą utratą zdolności mowy	100

USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
26.	a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obu oczu, inwalidztwo określa się wg poniższej podanej tabeli b) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej	38

ostrość wzroku oka prawego ostrość wzroku oka lewego	1,0 (10/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90
0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100

UWAGA: ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego.

27.	Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:	
	a) jednego oka	15
	b) obojga oczu	30
28.	Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:	
	a) rozdarcie naczyniówki jednego oka b) zapalenie naczyniówki siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenie widzenia środkowego lub obwodowego	wg tabeli ostrości wzroku (poz. 26a)
	c) urazowe uszkodzenie plamki żółtej jednego oka	j.w.
	d) zanik nerwu wzrokowego	j.w.
29.	Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drążących	
	a) blizny rogówki lub twardówki (garbiak twardówki)	j.w.
	b) zaćma urazów (uszkodzenie soczewki)	j.w.
	c) ciała obce wewnątrzgałkowe z obniżeniem ostrości wzroku	+ 10%
d) ciała obce wewnątrzgałkowe bez obniżenia ostrości wzroku	10%	
30.	Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.)	wg tabeli ostr. wzr. (poz. 26a)
31.	Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się według niżej podanej tabeli	

Zwężenie do: (w stopniach)	Przy nienaruszonym drugim oku	W obu oczach	Przy ślepotę drugiego oka
60	0	0	35%
50	5%	15%	45%
40	10%	25%	55%
30	15%	50%	70%
20	20%	80%	85%
10	25%	90%	95%
poniżej 10	35%	95%	100%

32.	Połówiczne niedowidzenia:	
	a) dwuskroniowe	60
	b) dwunosowe	30
	c) jednoimienne	25
33.	Bezsoczewkowość po operacyjnym usunięciu zaćmy urazowej:	
	a) w jednym oku	10
	b) w obu oczach	40
34.	Utrata soczewki – ocenić wg tabeli ostrości wzroku (poz. 26a), ale w granicach:	
	a) w jednym oku	15 - 35
	b) w obu oczach	30 - 100
35.	Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (łzawienie) w zależności od stopnia i natężenia:	
	a) w jednym oku	5 - 10
	b) w obu oczach	10 - 15

36.	Odwartwienie siatkówki jednego oka – ocenić według tabeli ostrości wzroku pola widzenia (poz. 26a i poz. 31), nie mniej niż	35
37.	Jaskra – oceniać według tabeli ostrości wzroku (poz. 26a) oraz tabeli koncentrycznego zwężenia pola widzenia (poz. 31), z tym zastrzeżeniem, że ogólny procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu.	
38.	Wytrzeszcz tęcznicy – w zależności od stopnia	50 - 100
39.	Zaćma urazowa – oceniać według tabeli ostrości wzroku (poz. 26a)	
40.	Przewlekłe zapalenie spojówek	1 - 10

USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU

41.	Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent inwalidztwa określa się wg poniższej tabeli:

Ucho prawe	Ucho lewe	Słuch normalny – 0–25 dB	Oslabienie słuchu – 26–40 dB	Przytępienie słuchu – 41–70 dB	Głuchota zupełna – pow. 70 dB
Słuch normalny – 0–25 dB		0	5	10	20
Oslabienie słuchu – 26–40 dB		5	15	20	30
Przytępienie słuchu – 41–70 dB		10	20	30	40
Głuchota zupełna – pow. 70 dB		20	30	40	50

42.	Urazy małżowiny usznej:	
	a) utrata części małżowiny	1 - 5
	b) zniekształcenie małżowiny (blizny, oparzenia i odmrożenia) w zależności od stopnia	5 - 10
	c) utrata jednej małżowiny	15
43.	d) utrata obu małżowin	25
	Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego – jednostronne lub obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu	Oceniać wg tabeli ostrości słuchu (poz. 41)
44.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego, pourazowe	
	a) jednostronne	5
	b) obustronne	10
45.	Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego – według oceny ostrości słuchu zwiększając inwalidztwo o:	
	a) jednostronne	5
	b) obustronne	10
46.	Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu	Oceniać wg tabeli ostrości słuchu (poz. 41)
47.	Uszkodzenie ucha wewnętrznego:	
	a) z uszkodzeniem części słuchowej	j.w.
	b) z uszkodzeniem części statycznej w zależności od stopnia uszkodzenia	10 - 30
	c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej w zależności od st. uszkodzenia	30 - 60
48.	Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:	
	a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia	10 - 25
	b) obustronne	20 - 50

USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZEŁYKU

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
49.	Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji	5 - 10
50.	Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki tchawicznej – w zależności od stopnia zwężenia	5 - 30
51.	Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki tchawicznej:	
	a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia	5 - 30
	b) z bezgłosem	100
52.	Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:	
	a) bez niewydolności oddechowej	1 - 15
	b) z niewydolnością oddechową	10 - 50
	c) z niewydolnością oddechowo-krążeniową	40 - 60
53.	Uszkodzenie przełyku powodujące:	
	a) częściowe trudności w odżywianiu – w zależności od stopnia upośledzenia stanu odżywiania	10 - 30
	b) odżywianie tylko płynami	50
	c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	80
54.	Uszkodzenie tkanek miękkich skóry, mięśni, naczyń, nerwów w zależności od blizn, ruchomości szyi, ustawienia głowy:	
	a) niewielkiego stopnia	1 - 5
	b) znacznego stopnia	5 - 20
	UWAGA: uszkodzenie tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa.	

USZKODZENIA KŁATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
55.	Urazy części miękkich klatki piersiowej – w zależności od utrzymujących się bólów, rozległości blizn, ubytków mięśni i stopnia upośledzenia oddychania	
	a) miernego stopnia	1 - 5
	b) znacznego stopnia	5 - 20
56.	Utrata brodawki u kobiet – w zależności od zniekształceń i blizn częściowa lub całkowita	1 - 15
57.	Utrata sutka w zależności od wielkości ubytków i blizn:	
	a) częściowa	5 - 10
	b) całkowita	15 - 20
	c) z częścią mięśnia piersiowego	20 - 25
58.	Uszkodzenie żeber (złamanie itp.):	
	a) z obecnością zniekształceń i bez zmniejszenia pojemności życiowej płuc	1 - 7
	b) z obecnością zniekształceń i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc – w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej	8 - 20
59.	Złamanie mostka z deformacją	1 - 8

60.	Zapalenie kości (przetoki) żeber lub mostka	10 - 20
61.	Uszkodzenie płuc i opłucnej (zrosty opłucnowe, uszkodzenie tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp.):	
	a) bez niewydolności oddechowej	1 - 7
	b) z niewydolnością oddechową – w zależności od stopnia	8 - 40
62.	Uszkodzenie tkanki płucnej powikłane przetokami oskrzelowymi, ropniem płuc przetoki – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej UWAGA: przy orzekaniu wg punktów 58, 61, 62 uszkodzenia tkanki płucnej i niewydolności oddechowej potwierdzić badaniem spirometrycznym i badaniem rentgenowskim.	40 - 80
63.	Uszkodzenia serca lub osierdzia:	
	a) z wydolnym układem krążenia	5 - 10
	b) z objawami względnej wydolności układu krążenia	20 - 30
	c) z objawami niewydolności krążenia – w zależności od stopnia niewydolności	30 - 90
	UWAGA: stopień uszkodzenia serca należy oceniać w oparciu o badanie radiologiczne i elektrokardiograficzne oraz ECHO serca.	
64.	Przepukliny przeponowe – według pozycji powyżej	

USZKODZENIA KLATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
65.	Uszkodzenia powłok jamy brzusznej (przepukliny urazowe, przetoki, blizny itp.) – w zależności od jej umiejscowienia i rozmiarów uszkodzenia jamy brzusznej UWAGA: za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych).	1 - 20
66.	Uszkodzenia żołądka, jelit i sieci:	
	a) bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego i dostatecznym stanie odżywiania	3 - 10
	b) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywiania – w zależności od stopnia zaburzeń i stanu odżywiania	10 - 40
67.	Przetoki jelitowe, kanałowe i odbytu sztuczny – w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
	a) jelita cienkiego	30 - 80
	b) jelita grubego	20 - 50
68.	Przetoki okołoodbytnicze	5 - 15
69.	Uszkodzenie zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów	60
70.	Wypadnięcie odbytnicy – w zależności od stopnia wypadnięcia	10 - 30
71.	Utrata śledziony	
	a) bez większych zmian w obrazie krwi	15
	b) ze zmianami w obrazie krwi	20 - 30
72.	Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
	a) z miernymi zaburzeniami ich czynności	5 - 10
	b) z średnimi i ciężkimi zaburzeniami ich czynności w zależności od stopnia	15 - 60

USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOPŁCIOWYCH

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
73.	Uszkodzenie jednej nerki lub obu nerek powodujące upośledzenie ich funkcji – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji	1 - 30
74.	Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej	25
75.	Utrata jednej nerki przy upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji pozostałej nerki	30 - 70
76.	Uszkodzenie moczowodu powodujące zwężenie jego światła	1 - 15
77.	Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych	10 - 30
78.	Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczania się moczem	20 - 50
79.	Zwężenie cewki moczowej:	
	a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	5 - 15
	b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu, bez powikłań wtórnych	20 - 30
	c) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu z powikłaniami	30 - 50
80.	Utrata prącia	40
81.	Częściowa utrata prącia	10 - 30
82.	Utrata jednego jądra lub jajnika	
	a) do 45. roku życia	20
	a) po 45. roku życia	10
83.	Utrata obu jąder lub obu jajników:	
	a) do 45. roku życia	40
	a) po 45. roku życia	20
84.	Wodniak jądra pourazowy	5 - 10
85.	Utrata macicy:	
	a) w wieku do 45 lat	40
	b) w wieku powyżej 45 lat	20
86.	Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych:	
	a) pochwy	10
	b) pochwy i macicy	30

OSTRE ZATRUCIA I ICH NASTĘPSTWA

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
87.	Nagłe zatrucie gazami lub/i substancjami (z wyjątkiem zatruc pokarmowych):	
	a) ze stwierdzoną utratą przytomności, lecz bez wtórnych powikłań	1 - 10
	b) powodujące uszkodzenie układu krwiotwórczego i narządów wewnętrznych (rozedma, przewlekły nieżyt krtani, tchawicy i oskrzeli – w zależności od stopnia uszkodzenia	10 - 25
88.	Nagłe zatrucie pokarmami powodujące uszkodzenie narządów mięsaszowych przewodu pokarmowego – w zależności od stopnia uszkodzenia UWAGA: uszkodzenia układu nerwowego wskutek nagłych zatruc pokarmowych należy oceniać według odpowiednich pozycji dotyczących układu nerwowego	5 - 15

USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
89.	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
	a) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 20°-40° i/lub zginania 20°-40°	1 - 10
	b) ograniczenie ruchomości w zakresie rotacji 0°-20° i/lub zginania 0°-20°	10 - 20
	c) całkowite zeszywnienie z neutralnym ustawieniem głowy	25
	d) całkowite zeszywnienie z niekorzystnym ustawieniem głowy	25 - 40
90.	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym (Th1 – Th11):	
	a) z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 2-3 cm, pochylenie 15°-30°)	1 - 10
	b) z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-2 cm, pochylenie 0°-15°)	10 - 20
	c) obecność deformacji kręgu powyżej 10% wysokości powoduje zwiększenie stopnia inwalidztwa wynikającego z pkt a)-b) o	3 - 10
	d) obecność niestabilności segmentarnej powoduje zwiększenie stopnia inwalidztwa wynikającego z pkt a)-b) o	5
91.	Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym i lędźwiowym (TM2-L5) w zależności od ograniczenia i zniekształcenia kręgów:	
	a) z ograniczeniem ruchomości (test Schobera 7-5 cm, rotacja 30°-40°)	1 - 5
	b) z miernym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 5-3 cm, rotacja 20°-30°)	5 - 15
	c) z dużym ograniczeniem ruchomości (test Schobera 0-3 cm, rotacja 0°-20°)	15 - 25
	d) obecność deformacji kręgu powyżej 10% wysokości powoduje zwiększenie stopnia inwalidztwa wynikającego z pkt a)-b) o	5 - 10
	e) obecność niestabilności segmentarnej powoduje zwiększenie stopnia inwalidztwa wynikającego z pkt a)-b) o	5
92.	Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych lub ościstych – w zależności od przemieszczeń i ich liczb i ograniczenia kręgosłupa	1 - 8
93.	Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgów, obecnością ciała obcego itp. ocenia się według poz. 89-92, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu UWAGA: niestabilność, kręgozmyk – w zależności od stopnia oceniać wg poz. 89-91. Uszkodzenie mięśni kręgosłupa oceniać wg stopnia ograniczenia ruchomości kręgosłupa na danym odcinku.	5 - 10
94.	Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
	a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
	b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiający poruszanie się za pomocą dwóch łasek	60 - 80
	c) niedowład kończyn dolnych umożliwiający poruszanie się o jednej lasce	30 - 40
	d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	100
	e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	60 - 70
	f) niedowład nieznacznego stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrzeniowym)	20 - 30
	g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20 - 40

	Urazowe zespoły korzonkowe (bólowe, ruchowe, czuciowe lub mieszane) – w zależności od stopnia: A. bez odchyłań obiektywnych w badaniu neurologicznym (tylko skargi subiektywne - bóle, drętwienia, uczucie sztywności itp.)	
	a) szyjne	1 - 5
	b) piersiowe	1 - 7
	c) lędźwiowo-krzyżowe	1 - 5
	B. z obiektywnymi odchyleniami w badaniu neurologicznym (zniesienie odruchów, zaniki mięśni kończyn, osłabienie siły mięśniowej itp.)	
95.	a) szyjne	5 - 10
	b) piersiowe	3 - 8
	c) lędźwiowo-krzyżowe	5 - 10
	C. z obiektywnymi, bardzo dużymi odchyleniami neurologicznymi	
	a) szyjne	10 - 20
	b) piersiowe	8 - 12
	c) lędźwiowo-krzyżowe	10 - 20
	D. zespoły korzonkowe guziczne	3

USZKODZENIA MIEDNICY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
96.	Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwanie stawu krzyżowo-biodrowego – w zależności od stopnia przemieszczenia i zaburzeń chodu	
	a) niewielkiego stopnia	1 - 10
	b) znacznego stopnia	10 - 35
97.	Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej jedno lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:	
	a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa)	1 - 10
	b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	10 - 35
98.	Złamanie panewki stawu biodrowego, dachu stropu panewki, dna – w zależności od przemieszczeń, zborności stawu, stopnia zwichnięcia i zakresu ruchów. ocena według uszkodzeń stawu biodrowego (pkt 145-148) UWAGA: uraz stawu biodrowego wygojony sztucznie stawem oceniać wg stanu uszkodzenia stawu przed operacją. Uszkodzenie sztucznego stawu oceniać wg maksymalnego procentu minus inwalidztwo stwierdzone przed założeniem sztucznego stawu.	
99.	Izolowane złamanie miednicy (talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształcenia i zaburzeń funkcji UWAGA: towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo według pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych.	1 - 10

USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ ŁOPATKA

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
		Prawa	Lewa
100.	Złamanie łopatki:		
	a) złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1 - 5	1 - 3
	b) złamanie łopatki z wyraźnym przemieszczeniem i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140° unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°)	5 - 15	3 - 12
	c) złamanie łopatki z dużym przemieszczeniem i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15 - 30	12 - 25
UWAGA: normy pozycji 100 uwzględniają również ewentualne powikłania neurologiczne.			

OBOJCZYK

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
		Prawa	Lewa
101.	Wadliwie wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia i ograniczenia ruchów:		
	a) z nieznaczną deformacją i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140° unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia deformacją i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140°, unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°)	5 - 20	4 - 15
	c) z bardzo dużą deformacją i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	20 - 30	15 - 25
102.	Staw rzekomy obojczyka – w zależności od zniekształceń, przemieszczeń, upośledzenia funkcji kończyny – zwiększenie stopnia inwalidztwa określonego na podstawie pkt. 101 o:		
	a) nieznaczące zmiany	5	3
	b) znaczne zmiany	7	5
103.	Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, upośledzenia zdolności dźwignia i stopnia zniekształcenia:		
	a) z nieznaczną deformacją (0/I°) i niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia deformacją (I°/II°) i średnim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140°, unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°)	5 - 15	4 - 10
	c) z bardzo dużą deformacją (III°) i znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15 - 25	10 - 20
104.	Uszkodzenie obojczyka powikłane zapaleniem kości i obecnością ciał obcych – ocenia się wg poz. 101-103 zwiększając stopień inwalidztwa UWAGA: przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę wg pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji.	Prawa 5	Lewa 5

105.	Uszkodzenie stawu łopatkowo-ramiennego – w zależności od blizn, ograniczenia ruchów, zaników mięśni, przemieszczeń, zniekształceń złamanej głowy, nasady bliższej kości ramiennej i innych zmian wtórnych:	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140°, unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°)	5 - 15	4 - 10
	c) ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°)	15 - 30	10 - 25
106.	Zastarzałe nie odprowadzone zwłknięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny	Prawa 20 - 35	Lewa 15 - 30
107.	Nawykowe lub nawracające zwłknięcia potwierdzone rentgenem i zaświadczeniem lekarskim o kilkakrotnym (co najmniej trzykrotnym) zwłknięciu	Prawa 25	Lewa 20
108.	Staw cepowy w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji UWAGA: staw wiotki z powodu porażen ocenia się wg norm neurologicznych	Prawa 25 - 35	Lewa 20 - 30
109.	Zesztywnienie stawu barkowego rozumiane jako całkowity brak ruchomości w stawie ramiennie-łopatkowym	Prawa	Lewa
	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	25 - 35	15 - 25
	b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	40	35
110.	Bliznowaty przykurcz stawu barkowego w zależności od zaburzeń czynności stawu – ocena wg pkt 105		
111.	Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się wg pozycji 104-109, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia	Prawa 8	Lewa 6
112.	Utrata kończyny w barku	75	65
113.	Utrata kończyny wraz z łopatką	80	70

RAMIĘ

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
114.	Złamanie trzonu kości ramiennej w zależności od przemieszczeń, ograniczeń w stawie łopatkowo-ramiennym i łokciowym;	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i / lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprustu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1 - 8	1 - 5
	b) ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140°, unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°) i / lub łokciowego (zgięcie 120°-90°, deficyt wyprustu 5°-30°, ograniczenie rotacji do 60°)	8 - 15	5 - 10
	c) ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50°) i / lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprustu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15 - 25	10 - 20
	d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi – jak w punktach a-c, zwiększając stopień inwalidztwa o	7 - 15	5 - 10

	Uszkodzenia mięśni, ścięgien i ich przyczepów – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:	Prawa	Lewa
115.	a) z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie ponad 140°, unoszenie ponad 140°, rotacja wewnętrzna ponad 70°) i / lub łokcia (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1 - 5	1 - 3
	b) ze średniego stopnia ograniczeniem funkcji stawu barkowego (zgięcie 100°-140°, unoszenie 100°-140°, rotacja wewnętrzna 50°-70°) i / lub łokciowego (zgięcie 120°-90°, deficyt wyprostu 5°-30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5 - 10	3 - 8
	c) ze znacznym ograniczeniem ruchomości stawu barkowego (zgięcie poniżej 100°, unoszenie poniżej 100°, rotacja wewnętrzna poniżej 50° i / lub łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	10 - 20	8 - 15
116.	Utrata kończyny w obrębie ramienia:	Prawa	Lewa
	a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	70	65
	b) przy dłuższych kikutach	65	60
117.	Przepukliny mięśniowe ramienia w zależności od rozmiarów	1 - 3	1 - 3

STAW ŁOKCIOWY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszkodzenia na zdrowiu	
118.	Złamanie obwodowej nasady kości ramiennej, wyrostka łokciowego, głowy kości promieniowej – w zależności od zniekształceń i ograniczenia ruchów:	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120°-90°, deficyt wyprostu 5°-30°, ograniczenie rotacji do 60°)	5 - 15	4 - 10
	c) ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°)	15 - 25	10 - 20
119.	Zesztywnienie stawu łokciowego:	Prawa	Lewa
	a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-10°)	30	25
	b) z brakiem ruchów obrotowych	35	30
	c) w innych niekorzystnych ustawieniach-zależnie od przydatności czynnościowej kończyny	30 - 45	25 - 40
120.	Przykurcz w stawie łokciowym – w zależności od zakresu zgięcia, wyprostu i stopnia zachowania ruchów obrotowych przedramienia wg punktu 118		

UWAGA: wszelkie inne uszkodzenia w obrębie stawu łokciowego należy oceniać według pozycji 118-120

121.	Cepowy staw łokciowy – w zależności od stopnia wiotkości i stanu mięśni	15 - 30	15 - 25
122.	Uszkodzenia stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi itp. ocenia się wg pozycji 118-121, zwiększając stopień inwalidztwa o UWAGA: pełen wyprost stawu łokciowego – 0°, pełne zgięcie stawu łokciowego – 145°.	Prawa 2 - 5	Lewa 1 - 5

PRZEDRAMIĘ

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
123.	Złamania w obrębie dalszych nasad jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40°-60°)	5 - 15	5 - 10
	c) ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15 - 20	10 - 15
124.	Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie powyżej 120°, deficyt wyprostu do 5°, pełne ruchy rotacyjne) i / lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe do 60°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji stawu łokciowego (zgięcie 120°-90°, deficyt wyprostu 5°-30°, ograniczenie rotacji do 60°) i / lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40°-60°)	5 - 15	5 - 10
	c) ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości stawu łokciowego (zgięcie poniżej 90°, deficyt wyprostu powyżej 30°, ruchomość rotacyjna ograniczona powyżej 60°) i / lub nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15 - 25	10 - 20
125.	Uszkodzenia części miękkich przedramienia, skóry mięśni, ścięgien, naczyń – w zależności od rozmiarów, uszkodzenia i upośledzenia funkcji, zmian wtórnych (troficzne, krążeniowe, blizny i inne):	Prawa	Lewa
	a) niewielkie zmiany	1 - 5	1 - 4
	b) znaczne zmiany	5 - 15	4 - 10
126.	Staw rzekomy trzonu kości łokciowej lub promieniowej – w zależności od zniekształceń, ubytków kości, upośledzenia funkcji i innych zmian wtórnych – ocena według punktu 124, zwiększając stopień inwalidztwa o	Prawa 5 – 10	Lewa 2 - 7
127.	Brak zrostu, staw rzekomy obu kości przedramienia – w zależności od zniekształceń, ubytków kości, upośledzenia funkcji i innych zmian wtórnych – jak w punkcie 124, zwiększając stopień inwalidztwa o	Prawa 8 - 15	Lewa 7 – 10
128.	Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, obecnością ciał obcych, ubytkiem tkanki kostnej i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 123-127, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań	Prawa 1 – 10	Lewa 1 - 6
129.	Utrata kończyny w obrębie przedramienia – w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do protezowania	Prawa 55 – 65	Lewa 55 – 60
130.	Utrata przedramienia w sąsiedztwie stawu nadgarstkowego	50	45

NADGARSTEK

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
131.	Uszkodzenie nadgarstka: skręcenie, zwichnięcie, złamanie – w zależności od blizn, zniekształceń, rozległości uszkodzenia, upośledzenia funkcji, zmian troficznych i innych zmian wtórnych:	Prawa	Lewa
	a) z niewielkim przemieszczeniem i z niewielkim ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40°-60°)	1 - 5	1 - 4
	b) ze średniego stopnia przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe 40°-60°)	5 - 15	5 - 10
	c) ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem ruchomości nadgarstka (zgięcie grzbietowe i dłoniowe poniżej 40°)	15 - 20	10 - 15
132.	Całkowite zeszywnienie w obrębie nadgarstka:	Prawa	Lewa
	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji dłoni i palców	15 - 30	10 - 20
	b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji dłoni i palców	25 - 35	20 - 30
133.	Uszkodzenia nadgarstka powikłane głębokimi, trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 131 i 132, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań	Prawa 1 - 8	Lewa 1 - 6
134.	Utrata ręki na poziomie nadgarstka	45	40

ŚRÓDRĘCZE

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
135.	Uszkodzenie śródreżca, części miękkich (skóry, mięśni, naczyń, nerwów), kości w zależności od blizn, zniekształceń, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:	Prawa	Lewa
	a) niewielkie zniekształcenia, ograniczenie ruchomości do 25% normy	1 - 4	1 - 3
	b) średnie zniekształcenia i ograniczenie ruchomości 25% - 50% normy	5 - 8	4 - 6
	c) rozległe zniekształcenia i ograniczenie ruchomości ponad 50% normy	9 - 12	7 - 10

KCIUK

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
136.	Utrata w zakresie kciuka – w zależności od rozmiaru ubytku, blizn, zniekształceń, jakości kikuta, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:	Prawa	Lewa
	a) częściowa utrata opuszki	1 - 3	1 - 2
	b) utrata opuszki	4	3
	c) utrata paliczka paznokciowego	5 - 7	3 - 5
	d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego (od 2/3 długości paliczka)	10	7
	e) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródreżca	15	10
	f) utrata obu paliczków z kością śródreżca	25	20

137.	Inne uszkodzenia kciuka: złamania, zwichnięcia, uszkodzenia mięśni, ścięgien, naczyń, nerwów – w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń czucia, ograniczenia ruchów palca, upośledzenia funkcji ręki i innych zmian wtórnych:	Prawa	Lewa
	a) niewielkie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie ponad 100°, opozycja do - 1 cm)	1 - 8	1 - 5
	b) średnie ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie 70°-100°) opozycja -2 - -4 cm)	8 - 15	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji (sumaryczne zgięcie poniżej 70°, opozycja poniżej 4 cm) UWAGA: przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.	15 - 25	10 - 20

PALEC WSKAZUJĄCY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
138.	Utrata w obrębie wskaziciela – w zależności od blizn, zniekształceń, jakości kikuta, ograniczenia ruchów wskaziciela, upośledzenia funkcji ręki:	Prawa	Lewa
	a) częściowa utrata opuszki	1 - 3	1 - 2
	b) utrata opuszki	4	3
	c) utrata paliczka paznokciowego	5	4
	d) utrata paliczka paznokciowego i części paliczka środkowego	8	6
	e) utrata paliczka paznokciowego i środkowego	10	8
	f) utrata trzech paliczków	15	12
	g) utrata wskaziciela z kością śródreczą	20	16
Sumaryczne pełne zgięcie stawów MCP, PIP, DIP = 260°			
139.	Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie wskaziciela: blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, uczuciowe itp. – w zależności od stopnia:	Prawa	Lewa
	a) niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230° i/lub sumaryczny deficyt wyprostu do 20°)	1 - 3	1 - 2
	b) średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230°-160° i/ lub sumaryczny deficyt wyprostu 20°-40°)	3 - 8	2 - 5
	c) duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprostu ponad 40°)	8 - 12	5 - 10
	d) zmiany znacznego stopnia graniczące z utratą wskaziciela (bezużyteczności palca)	15	12

PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
140.	Palec trzeci, czwarty, piąty – w zależności od stopnia uszkodzenia:	Prawa	Lewa
	a) częściowa utrata opuszki	1 - 2	1
	b) utrata opuszki lub paliczka paznokciowego	2,5	2
	c) utrata dwóch paliczków	5	4,5
	d) utrata trzech paliczków	7 - 8	5 - 6

141.	Utrata palców III, IV, V z kością śródreżca Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V i odpowiednich kości śródreżca (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:		
	a) niewielkie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230° i/lub sumaryczny deficyt wyprostów do 20°)	8 - 12	6 - 8
	b) średnie ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie do 230°-160° i/ lub sumaryczny deficyt wyprostów 20°-40°)	Prawa 1 - 2	Lewa 1 - 1,5
142.	c) duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 160° i/lub sumaryczny deficyt wyprostów ponad 40°) UWAGA: przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenia obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 45% a dla lewej 40%.	2 - 3 4 - 6	1,5 - 2 3 - 5

USZKODZENIA KOŃCZYNY DOLNEJ STAW BIODROWY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
143.	Utrata kończyny dolnej przez wyluszczenie jej w stawie biodrowym	85
144.	Uszkodzenia tkanek miękkich aparatu więzadłowo-stawowego, mięśni, naczyń, nerwów, skóry – w zależności od stopnia ograniczenia ruchów:	
	a) niewielkie ograniczenie ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1 - 6
	b) średnie ograniczenie ruchomości (zgięcie 10°-90°, odwiedzenie 20°-30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 20°-30°)	6 - 12
	c) duże ograniczenie ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	12 - 20
145.	Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:	
	a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	20 - 30 30 - 50
146.	Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższej nasady kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów przemieszczeń, skręcenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych oraz dolegliwości subiektywnych:	
	a) niewielkie ograniczenie ruchomości (zgięcie do 90°, odwiedzenie do 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°)	1 - 10
	b) średnie ograniczenie ruchomości (zgięcie 70°-90°, odwiedzenie 20°-30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 20°-30°)	10 - 20
	c) duże ograniczenie ruchomości (zgięcie poniżej 70°, odwiedzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°)	20 - 35
	d) z dodatkowymi wtórnymi następstwami i zmianami w obrębie kręgosłupa, stawu krzyżowo-biodrowego, kolana itp. – według punktu a-c zwiększając stopień inwalidzтва o	5 - 10
147.	Przykurcze i zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej z przetokami, ciałami obcymi itp. – ocenia się wg poz., 143-146, zwiększając stopień inwalidzтва – w zależności od rozmiarów powikłań dodatkowo o UWAGA: jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, skrócenia, zniekształcenia i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną, uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami a wypadkiem.	5 - 10

UDO

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
148.	Złamanie kości udowej - w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
	a) niewielkie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie do 90°, odwieńdzenie do 30° rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 30°) i / lub kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprustu do 5°) i/lub skrócenie do 3 cm	1 - 10
	b) średnie ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie 70°-90°, odwieńdzenie 20° - 30°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna do 20°-30°) i / lub kolana (zgięcie 110° - 80°, deficyt wyprustu do 5°-10°) i / lub skrócenie 3-6 cm	10 - 25
	c) duże ograniczenie ruchomości biodra (zgięcie poniżej 70°, odwieńdzenie poniżej 20°, rotacja wewnętrzna i zewnętrzna poniżej 20°) i /lub kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprustu powyżej 10° i / lub skrócenie ponad 6 cm	25 - 45
149.	Staw rzekomy lub ubytki kości udowej uniemożliwiające obciążenie kończyny – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, skrócenia i zaburzeń wtórnych	45 - 60
150.	Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, przecięcia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp według punktu 148	
151.	Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych	5 - 15
152.	Uszkodzenia uda powikłane przewlekłym ropnym zapaleniem kości, przetokami, ciałami obcymi, skostnieniem pozaszkieletowym i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji 148-151, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów powikłań o	1 - 10
153.	Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się według pozycji 148-151, zwiększając stopień uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o UWAGA: łączny stopień uszczerbku na zdrowiu ocenianego według pozycji 148-151 i 153 nie może przekroczyć 70%.	1 - 30
154.	Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	50 - 70

STAW KOLANOWY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
155.	Złamanie nasad tworzących staw kolanowy (torebki więzadeł, łąkotec) – w zależności od zniekształceń szpotawości, koślawości, przykurczów, ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statyczno-dynamicznych kończyny i ich zmian:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprustu do 5°)	1 - 5
	b) średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110°-80°, deficyt wyprustu 5°-10°)	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprustu powyżej 10°)	10 - 20
	d) uszywnienie kolana rozumiane jak brak jakiegokolwiek ruchu stawu	25

156.	Uszkodzenie aparatu więzadłowo-stawowego – w zależności od ograniczenia ruchów, stabilności stawu, zaburzeń statycznodynamicznych kończyny i ich zmian:	
	a) niestabilność jednopłaszczyznowa I° z niewielkimi zanikami mięśni	1 - 3
	b) niestabilność jednopłaszczyznowa II°, dwupłaszczyznowa I° ze zmianami wtórnymi	4 - 10
	c) niestabilność jednopłaszczyznowa III°, dwupłaszczyznowa II° ze znacznymi zmianami wtórnymi	10 - 15
	d) niestabilność dwupłaszczyznowa III° z dużymi zmianami wtórnymi	15 - 20
	e) ciężka niestabilność wielopłaszczyznowa III° w zależności od zmian wtórnych	20 - 25
157.	Inne uszkodzenia stawu kolanowego (blizny skóry, ciała obce) – w zależności od dolegliwości, obrzęków, przewlekłych stanów zapalnych, przetok i innych zmian wtórnych – ocena według punktu 155-156 zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 6
158.	Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego UWAGA: fizjologiczny zakres ruchów stawu kolanowego przyjmuje się w granicach 0°-150°.	50

PODUDZIE

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
159.	Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie do 110°, deficyt wyprustu do 5°) i / lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°), skrócenie do 3 cm	1 - 10
	b) średnie ograniczenie funkcji kolana (zgięcie 110°-80°, deficyt wyprustu 5°-10°) i/lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5°-15°, podeszwowe do 15°-30°), skrócenie 3-6 cm	10 - 20
	c) duże ograniczenie funkcji kolana (zgięcie poniżej 80°, deficyt wyprustu powyżej 10°) i / lub stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°), skrócenie ponad 6 cm	20 - 30
	d) przewlekłe zmiany zapalne, owrzodzenia troficzne, zaburzenia neurologiczne, zmiany martwicze – ocena według a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 7
160.	Izolowane złamanie strzałki – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń, upośledzenia funkcji kończyny	1 - 3
161.	Uszkodzenia tkanek miękkich podudzia, uszkodzenia ścięgna Achillesa i innych ścięgien – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych i zniekształceń stopy i ograniczeń czynnościowych, zmian naczyniowych, troficznych innych:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 5
	b) średnie ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5°-15°, podeszwowe do 15 -30°)	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10 - 20
	d) przewlekłe zmiany zapalne, owrzodzenia troficzne, zaburzenia neurologiczne, zmiany martwicze – ocena według a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 5

162.	Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do oproteżowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny: a) przy długości kikuta do 8 cm mierząc od szpary stawowej (u dzieci do lat 10 przy długości kikuta do 6 cm)	50
	b) przy dłuższych kikutach	35 - 45

STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
163.	Uszkodzenie stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, wykręcenia, nadwładnienia, zwichnięcia, złamania, stłuczenia i inne zranienia – w zależności od blizn, zniekształceń, ograniczeń ruchomości zaburzeń statyczno- dynamicznych stopy, obrzęków przewlekłych i utrzymujących się dolegliwości:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 4
	b) średnie ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe 5°-15°, podeszwowe do 15°-30°)	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji stawu skokowego (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10 - 20
	d) przewlekłe zmiany zapalne, owrzodzenia troficzne, zaburzenia neurologiczne, zmiany martwicze – ocena według a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 6
164.	Zesztywnienie stawów goleniowo-skokowego lub skokowopiętowego w zależności od zniekształceń, ustawienia stopy, zmian wtórnych i innych powikłań:	
	a) pod kątem zbliżonym do prostego	10
	b) w innych ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	10 - 20
	c) w ustawieniach niekorzystnych z powikłaniami zapalnymi, neurologicznymi itp. – według punktów a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 5
165.	Złamania kości skokowej lub piętowej – w zależności od utrzymujących się ograniczeń ruchomości:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 4
	b) średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5°-15°, podeszwowe do 15°-30°)	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10 - 20
	d) przewlekłe zmiany zapalne, owrzodzenia troficzne, zaburzenia neurologiczne, zmiany martwicze - ocena według a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 8

STAWY STOPY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
166.	Utrata kości skokowej lub piętowej – w zależności od blizn, zniekształceń, zaburzeń statyczno-dynamicznych stopy i innych powikłań	15 - 30
167.	Uszkodzenia kości stępu z przemieszczeniami, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 4
	b) średnie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe 5°-15°, podeszwowe do 15°-30°)	5 - 10
	c) duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 5°, podeszwowe poniżej 15°)	10 - 20
	d) przewlekłe zmiany zapalne, owrzodzenia troficzne, zaburzenia neurologiczne, zmiany martwicze – ocena według a-c zwiększając stopień inwalidztwa o	1 - 5
168.	Złamania kości śródstopia – w zależności od przemieszczeń, zniekształceń stopy, zaburzeń statyczno-dynamicznych i innych zmian: 1. I lub V kości śródstopia	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 4
	b) średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5 - 10
	2. II, III, IV kości śródstopia a) niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 3
	b) średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	4 - 8
169.	Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się wg poz. 168 zwiększając stopień inwalidztwa – w zależności od stopnia powikłań o	1 - 5
170.	Inne uszkodzenia stopy – w zależności od dolegliwości, blizn, zniekształceń, zmian troficznych, zaburzeń troficzno-dynamicznych stopy i innych zmian wtórnych:	
	a) niewielkie ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe do 15°, podeszwowe do 30°)	1 - 4
	b) średnie i duże ograniczenie funkcji stawów stopy (zgięcie grzbietowe poniżej 15°, podeszwowe poniżej 30°)	5 - 8
171.	Utrata stopy w całości	40
172.	Utrata stopy na poziomie stawu Choparta	35
173.	Utrata stopy w stawie Lisfranca	25
174.	Utrata stopy w obrębie kości śródstopia – w zależności od rozległości utraty przodostopia i cech kikuta	15 - 25

PALCE STOPY

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu
175.	Uszkodzenia palucha – w zależności od blizn, zniekształceń, wielkości ubytków, charakteru kikuta, zaburzeń statyki i chodu oraz innych zmian wtórnych:	
	a) ubytki opuszki lub częściowa utrata palika paznokciowego palucha	1 - 4
	b) utrata palika paznokciowego palucha	5
	c) utrata całego palucha	7
176.	Inne uszkodzenia palucha – w zależności od rozległości uszkodzenia (części miękkich):	
	a) niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1 - 4
	b) średnie i duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost poniżej 30°)	4 - 7
177.	Utrata palucha wraz z kością śródstopia w zależności od rozmiaru utraty kości śródstopia	10 - 15
178.	Uszkodzenia, ubytki w zakresie palców II, III, IV, V:	
	a) częściowa utrata, niewielkie ograniczenie ruchomości (sumaryczne zgięcie do 30°, sumaryczny wyprost do 30°)	1 - 2
	b) częściowa utrata, średnie i duże ograniczenia ruchomości (sumaryczne zgięcie poniżej 30°, sumaryczny wyprost poniżej 30°)	3 - 4
179.	Utrata palca II lub V z kością śródstopia	5 - 10
180.	Utrata palców III lub IV z kością śródstopia – w zależności od stopnia upośledzenia, ustawienia stopy i innych zmian wtórnych	5 - 8
181.	Inne drobne uszkodzenia i zniekształcenia palców – w zależności od stopnia upośledzenia funkcji, łącznie UWAGA: uszkodzenie kikuta amputowanych kończyn, wymagające zmiany protezy, reamputacji lub niemożności zastosowania protezy – oceniać wg amputacji na wyższym poziomie.	1 - 3

PORAŻENIA LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH

Lp.	Wyszczególnienie	Procent uszczerbku na zdrowiu	
		Prawa	Lewa
182.	Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:	Prawa	Lewa
	a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	5 - 15	
	b) nerwu piersiowego długiego	5 - 15	5 - 10
	c) nerwu pachowego	5 - 20	5 - 10
	d) nerwu mięśniowo-skrótnego	5 - 25	5 - 20
	e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	7 - 30	5 - 25
	f) nerwu promieniowego poniżej odejścia gałązki do mięśnia trójgłowego ramienia	5 - 30	3 - 25
	g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia	5 - 20	1 - 15
	h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia	2 - 10	1 - 8
	i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia	5 - 30	3 - 20
	j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka	5 - 20	5 - 10
	k) nerwu łokciowego	5 - 30	3 - 20
	l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)	10 - 20	5 - 15
	ł) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)	20 - 45	15 - 35
	m) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	1 - 10	
	n) nerwu zasłonowego	5 - 15	
	o) nerwu udowego	5 - 25	
	p) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)	5 - 15	
	r) nerwu sromowego wspólnego	3 - 25	
	s) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy (normę w wysokości ponad 50% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach)	20 - 60	
t) nerwu piszczelowego (normę w wysokości ponad 30% stosować tylko przy nieuleczalnych owrzodzeniach)	5 - 20		
u) nerwu strzałkowego	10 - 20		
w) splotu lędźwiowo-krzyżowego	40 - 60		
y) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	1 - 10		